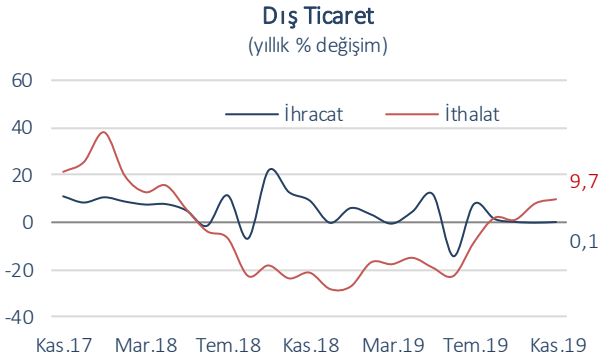

Dış ticaret açığı genişlemeye devam etti.

Kasım ayında ihracat hacmi geçtiğimiz yıla kıyasla yatay kalarak 15,5 milyar USD olurken, ithalat hacmi %9,7 artışla 17,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret açığı hızlı biçimde genişlemeye devam ederek Kasım'da 2,2 milyar USD'ye ulaştı. Geçtiğimiz yıl Kasım ayında %95,8'e ulaşan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu yılın aynı ayında %87,4 düzeyinde gerçekleşti.

12 aylık kümülatif verilere göre Temmuz ayından bu yana 171 milyar USD civarında seyreden ihracat hacmi Kasım ayında da bu seyrini korudu. Kümülatif verilere göre düşüşün ivme kaybettiği ithalat hacmi ise 5 ayın ardından yeniden 200 milyar USD'yi aştı.

Başlıca ihracat fasıllarında düşüş...

Kasım ayında başta motorlu kara taşıtları olmak üzere başlıca fasıllarda ihracat yıllık bazda geriledi. Bu dönemde, en fazla ihracat hacmine sahip ilk 10 fasıldan 6'sında ihracatın yıllık bazda gerilemesi ihracat hacminin yatay seyretmesinde etkili oldu. Fasıllar bazında ihracatımızda motorlu kara taşıtları ilk sırada yer almaya devam ederken, kazanlar ve makineler en fazla ihracat yapılan ikinci fasıl oldu. Önemli ihracatçı sektörlerden olan demir-çelikte ihracatın ABD ve AB'nin vergi ve kota önlemleri nedeniyle yıllık bazda %47,7 (592 milyon USD) gerilemesi ihracat hacmi artışını bu dönemde 3,8 puan sınırlandırdı.

Başlıca ihracat pazarları...

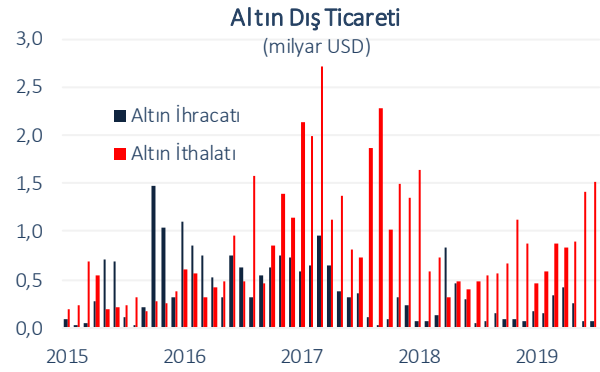
Kasım ayında Almanya en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke olmaya devam ederken; Irak ve İngiltere, Almanya'nın ardından sırasıyla en çok ihracat yapılan diğer ülkeler oldu.

Bu dönemde, en fazla ihracat yapılan ilk 5 ülkeden yalnızca Irak'a yapılan ihracatın arttığı görüldü. İhracat hacminin gerilediği ülkeler arasında Türkiye ile olan ticaret hacminin artırılması hedeflenen ABD de yer alıyor. Söz konusu ülkeye dönük ihracat hacmi yıllık bazda %18,2 oranında geriledi.

Ülke grupları bazında incelendiğinde, Kasım ayında AB ülkelerine yönelik ihracatın %4,9 azaldığı, Yakın ve Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracatın ise %10,2 yükseldiği görülüyor.

Altın ithalatında hızlı yükseliş...

Kasım ayında ithalat hacmindeki genişlemede kıymetli taşlar ve metaller faslında kaydedilen %186,5'lik artış belirleyici oldu. Söz konusu fasılda yaşanan artış, ithalat hacmindeki %9,7 düzeyindeki yükselişe 6,6 puan ile en güçlü katkıyı verdi. Öte yandan, mineral yakıtlar en fazla ithalat hacmine sahip fasıl olma konumunu sürdürdü.

Beklentiler...

Kasım ayında iç talepteki tedrici toparlanmanın desteğiyle ithalat hacmindeki yükselişin devam ettiği görülüyor. Avrupa Birliği ekonomilerindeki zayıf seyir ise ihracat hacmi üzerindeki baskının sürmesine neden oluyor. Önümüzdeki dönemde yurt içinde ekonomik aktivitede gözlenen toparlanmanın belirginleşmesiyle dış ticaret açığının kademeli biçimde artacağı anlaşılıyor. Bu çerçevede, 12 aylık kümülatif cari dengenin 2020'nin ilk yarısında yeniden eksi bölgeye geçeceğini düşünüyoruz.

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)					
	Kasım		Değişim	Ocak-Kasım		Değişim
	2018	2019	(%)	2018	2019	(%)
İhracat	15,5	15,5	0,1	154,1	156,9	1,8
İthalat	16,2	17,7	9,7	206,5	183,7	-11,0
Dış Ticaret Dengesi	-0,7	-2,2	232,2	-52,4	-26,8	-48,8
Karşılama Oranı (%)	95,8	87,4	-	74,6	85,4	-

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.